

ČSRES - České sdružení regulovaných
elektroenergetických společností

Sokolská 1264/7

120 00 Praha 2

V Praze dne 1. 3. 2021

Číslo jednací: 01522-1/2021-ERÚ

Vyřizuje: Ing. Jan Šefránek, Ph.D.

Vážení členové ČSRES,

v souvislosti s dotazy členů ČSRES a pro zamezení rozdílných postupů mezi jednotlivými provozovateli distribučních soustav se Energetický regulační úřad rozhodl sdělit Vám stanovisko k provozování mobilních náhradních zdrojů elektřiny provozovateli distribučních soustav v elektroenergetice po dobu nezbytně nutnou v případech plánovaných a neplánovaných přerušení dodávek elektřiny. Záměrem stanoviska je vyjasnění možnosti použití mobilního náhradního zdroje elektřiny tak, aby byla dodržena pravidla stanovená právními předpisy.

Při posuzování této problematiky se Energetický regulační úřad zabýval vlivem zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), § 28 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích energie“) a úpravou uvedenou ve vyhlášce č. 16/2016 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě (dále jen „vyhláška o připojení“).

Současně je třeba zdůraznit, že při posuzování nasazení mobilních náhradních zdrojů se Energetický regulační úřad zabýval připojováním a provozováním všech mobilních náhradních zdrojů elektřiny k distribuční soustavě, neboť mobilní náhradní zdroje elektřiny k distribuční soustavě připojuje pouze provozovatel distribuční soustavy bez ohledu na to, kdo je vlastníkem mobilního náhradního zdroje elektřiny.

Stanovisko se nevztahuje na připojování a provozování mobilních náhradních zdrojů elektřiny v odběrných místech zákazníků připojovaných kvalifikovanými odborníky složek Integrovaného záchranného systému (IZS) nebo jiných subjektů. Mobilní náhradní zdroje elektřiny připojované odborníky IZS, jsou připojovány v souladu s Metodickým návodem k realizaci přípojných míst pro náhradní zdroje elektrické energie, který byl vydán generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky. Tyto mobilní náhradní zdroje elektřiny jsou připojovány k měřeným částem odběrného místa, a to po odpojení odběrného místa od distribuční soustavy.

Před zpětným připojením odběrného místa k distribuční soustavě musí být mobilní náhradní zdroje elektřiny připojené složkami IZS odpojeny od odběrného místa. Složky IZS musí při použití mobilního náhradní zdroje elektřiny postupovat v koordinaci s příslušným provozovatelem distribuční soustavy. Připojení, provozování a odpojení mobilního náhradního zdroje elektřiny jsou v těchto případech pouze vzájemným vztahem vlastníka, resp. provozovatele odběrného místa a subjektu poskytujícího mobilní náhradní zdroj elektřiny.

Základní principy provozování mobilního náhradního zdroje elektřiny provozovatelem distribuční soustavy v rámci udělené licence na distribuci elektřiny:

(1) Základní podmínkou využití mobilního náhradního zdroje elektřiny je využití takového zdroje provozovatelem distribuční soustavy pouze v případě poruch v elektrizační soustavě nebo v případě plánovaných prací na distribuční soustavě v elektroenergetice, a to na časově omezenou nezbytně nutnou dobu.

(2) Současná právní úprava podnikání v elektroenergetice (§ 25a odst. 1 energetického zákona) výslovně nebrání tomu, aby držitel licence na distribuci elektřiny zajišťoval v mimořádných situacích plánované či neplánované povahy náhradní dodávku elektřiny zákazníkům, jejichž odběrné elektrické zařízení je k jeho distribuční soustavě připojeno. Zajištění dodávky elektřiny zákazníkům (vlastními či externími prostředky) v situacích plánovaných nebo neplánovaných přerušení dodávek elektřiny, tedy ve stavech přímo souvisejících s distribucí elektřiny, je naplněním povinnosti provozovatele distribuční soustavy zajistit spolehlivé provozování distribuční soustavy (§ 25 odst. 1 písm. a) energetického zákona). Nepřetržitost dodávek elektřiny je jedním z parametrů spolehlivosti soustavy a je nezbytné, aby provozovatel distribuční soustavy měl možnost ji vhodnými prostředky ovlivňovat ve prospěch zákazníků.

Provozovatel distribuční soustavy, k níž je připojeno více než 90 tisíc zákazníků, nesmí být držitelem jiné licence podle energetického zákona. Proto musí mobilní náhradní zdroj elektřiny sloužit provozovateli distribuční soustavy pouze k překlenutí výpadku distribuční soustavy a s elektřinou z mobilního náhradního zdroje není provozovatel distribuční soustavy oprávněn obchodovat.

(3) Vzhledem k charakteru mobilního náhradního zdroje elektřiny, kdy jeho využití bude nepravidelné, nesoustavné a z hlediska umístění nahodilé podle potřeby překlenované poruchy nebo opravy části distribuční soustavy v elektroenergetice, není nutné takový náhradní zdroj, který svou povahou bude přechodnou součástí zařízení distribuční soustavy v daném místě distribuční sítě, připojovat k distribuční soustavě v režimu vyhlášky o připojení, resp. režim vyhlášky o připojení se na časově omezené provozování mobilního náhradního zdroje elektřiny za účelem překlenutí poruchy, opravy nebo rekonstrukce části distribuční soustavy neuplatní.

(4) Část distribuční soustavy, která bude provozována v náhradním zapojení, nelze po dobu, kdy bude napájena mobilním náhradním zdrojem, považovat za soustavu provozovanou za normálních provozních podmínek. Pravidla provozování distribučních soustav, konkrétně jejich příloha

3, vychází z platné technické normy ČSN EN 50 160 ed. 3, kde jsou v kapitole 1 stanoveny jednotlivé hodnoty napětí a frekvence a jejich tolerance za „normálních provozních podmínek“. Dále je v kapitole 1 této ČSN výslovně uvedeno, že se nevztahuje na mimořádné provozní podmínky, zahrnující mimo jiné „dočasné zapojení sítě umožňující napájení uživatelů za podmínek vyvolaných poruchou, nebo během údržbových a výstavbových prací nebo s cílem minimalizace rozsahu a trvání ztráty napětí“.

Pokud se provozovatel distribuční soustavy rozhodne využít mobilní náhradní zdroj elektřiny, musí zabránit riziku vzniku škody u uživatelů soustavy, resp. učinit veškerá nezbytná opatření k minimalizaci vzniku negativních rizik na straně uživatelů distribuční soustavy.

Za jeden z možných nástrojů prevence vzniku škody u zákazníka považuje Energetický regulační úřad alespoň takový postup, kdy provozovatel distribuční soustavy v případě nasazování mobilního náhradního zdroje při plánovaných pracích na soustavě oznamuje tuto skutečnost stejným způsobem jako v případě oznamování započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávek elektřiny podle § 25 odst. 5 energetického zákona, avšak Energetický regulační úřad trvá na tom, že při použití takového zdroje budou ze strany provozovatele distribuční soustavy provedeny veškeré úkony, které riziko vzniku škody vyloučí.

Současně platí, že v případě poruchy distribuční soustavy, která následně vyvolá nasazení mobilního náhradního zdroje elektřiny, je tato část sítě i po nasazení mobilního náhradního zdroje elektřiny nadále v poruše a právo na náhradu škody v souladu s § 25 odst. 7 energetického zákona nevzniká.

(5) Provozovatel distribuční soustavy současně může s ohledem na charakter oprav, parametry mobilního náhradního zdroje elektřiny, bezpečnost práce apod. omezit nebo přerušit dodávku elektřiny některým odběratelům nebo omezit nebo přerušit dodávku elektřiny do sítě od výrobce, a to za dodržení podmínek uvedených v § 25 odst. 3 písm. c) bod 5, 6 a písm. d) bod 6, 7 energetického zákona.

Základní charakteristika dodávek elektřiny z mobilního náhradního zdroje elektřiny dotčeným zákazníkům:

(1) Skutečnost, že elektřina dodaná zákazníkovi byla vyrobena z mobilního náhradního zdroje, nemá vliv na úhradu ceny za dodávku elektřiny nebo na úhradu ceny za službu distribuční soustavy. Zákazník připojený k distribuční soustavě hradí svému dodavateli elektřiny cenu za množství elektřiny, které mu bylo naměřeno a dodáno, bez ohledu na to, zda se dodávka uskutečnila během doby využití mobilního náhradního zdroje.

(2) Využití mobilního náhradního zdroje nemá vliv na úhradu složky ceny služby distribuční soustavy na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů podle § 22 odst. 3 energetického zákona. Zákazník hradí za fakturované období složku ceny služby distribuční soustavy na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů způsobem podle § 28 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie. Množství elektřiny spotřebované zákazníkem během doby využití mobilního náhradního zdroje se

nepovažuje za množství elektřiny „spotřebované zákazníkem v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy“ ve smyslu § 28 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie a z důvodu provozu mobilního náhradního zdroje nevzniká zákazníkovi výjimka z povinnosti úhrady složky ceny služby distribuční soustavy na podporu elektřiny z podporovaných zdrojů energie. Zákon o podporovaných zdrojích energie nedefinuje pojem „ostrovní provoz“, je proto nutné vycházet ze standardního pojetí chápání tohoto pojmu. Vyhláška č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení, ve znění pozdějších předpisů definuje v § 7 odst. 1 písm. a) bodu 5 ostrovní provoz jako část elektrizační soustavy odpojené od zbytku elektrizační soustavy. Z platných právních předpisů, jakož i technicko-provozních dokumentů vyplývá, že je nezbytné rozlišovat mezi trvalým oddělením části nebo celé distribuční soustavy od elektrizační soustavy bez možnosti připojení a provozním stavem či manipulací, která povede k dočasnému vydělení části nebo celé distribuční soustavy v rámci území držitele licence. Dojde-li tedy v rámci využití mobilního náhradního zdroje k dočasnému oddělení části distribuční soustavy od elektrizační soustavy, nelze takové dočasné oddělení považovat za ostrovní provoz ve smyslu § 28 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie.

Závěrem nám dovoluňte shrnout, že provozovatel distribuční soustavy může při splnění výše uvedených podmínek využít mobilní náhradní zdroj elektřiny v dotčené části jím provozované distribuční soustavy po časově omezenou dobu nezbytně nutnou k zajištění spolehlivého provozování distribuční soustavy na jeho licenci vymezeném území. Využívání mobilních náhradních zdrojů elektřiny může vést ke zvýšení spolehlivosti a kvality dodávek elektřiny zákazníkům a tím i k eliminaci škod vzniklých přerušením dodávek elektřiny.

S pozdravem

Ing. Jan Šefránek, Ph.D.

ředitel sekce regulatorních činností
a mezinárodní spolupráce